

ÖZET

AYDIN İLİNDE ÇİLEKTEKİ FUNGAL KONTAMİNASYONUN MOLEKÜLER TANISI ve *Botrytis cinerea* TÜRÜNÜN GENETİK YAPISI

Zeynep ÜN

Yüksek Lisans Tezi, Biyoloji Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. H. Halil BIYIK

2015, 67 sayfa

Çilek hem sanayiye elverişli hem de taze olarak tüketilebilen çok lezzetli ve hoş kokulu bir meyve türüdür. Ayrıca bol miktarda A,B,C vitaminleri, kalsiyum, demir ve fosfor gibi mineral maddeler içerir. Son verilere göre ülkemiz 353,173 ton ile dünya çilek üretiminde üçüncü sırada yer almaktadır. Çilek bitkisi çok fazla fungal hastalığa maruz kalmaktadır. Bu fungal hastalıklar başlıca yaprak, meyve gibi kısımları hastalandıran toprak üstü hastalıklar ve kök ile kök boğazını hastalandıran toprak kaynaklı hastalıklar olarak sınıflandırılmaktadır. Aydın ilinde çilek bitkisinde fungal kontaminasyonun moleküler olarak tanımlanması ve *Botrytis cinerea* türünün populasyonlarının yapısını belirlenmesine yönelik bir çalışma mevcut değildir. Bu nedenle beş (Umurlu, Köşk, Sultanhisar, Atça ve Yenipazar) lokaliteden toplanan hastalıklı bitkilerden 347 küf şuşu elde edilmiştir. Bu küf şuşlarından morfolojik olarak 11 farklı cins tanımlanmıştır. Moleküler tanımlama için 78 örneğin rDNA ITS gen bölgesi çoğaltılmış ve GENE BANK verileri ile kıyaslanması sonucunda da 11 cinse ait 20 farklı tür tanımlanmıştır. *Botrytis cinerea* türünün populasyonlarının yapısını belirlenmesi içinde dokuz mikrosatellit bölgesi çalışılmıştır. Çalışılan beş lokalite de yapılan analizler sonucunda genetik bir yapılanma olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak çilekte kontamine olan fungusların hem morfolojik hem de moleküler tanımlanması bir birini desteklemiştir. Beş *Botrytis cinerea* populasyonunun iki gruba ayrıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Çilek, Moleküler Tanımlama, rDNA ITS, *Botrytis cinerea*, Mikrosatellit, Aydın